

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/201/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

342/2012. (X. 17.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2012. március 19-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2012. október 17-én megtartott zárt ülésén – dr. Kádár András Kristóf testületi tag párhuzamos véleményével – született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2012. március 19-én elektronikus úton terjesztette elő a panaszát, majd 2012. március 21-én személyesen érkezette az Országgyűlés Hivatala Postázójában a korábbi beadványával tartalmában azonos, de aláírásával is ellátott panaszbeadványát.

I.

A panaszos panaszbeadványában előadta, hogy 2012. március 17-én 10 óra 15 perc körüli időben Budapesten, a Hősök terén egy – a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) hatálya alá tartozó – bejelentett rendezvényen kívánt részt venni. A helyszínen néhány fényképet készített a környékről, eközben békésen, gyalogosan közlekedett a rendőrség által indokolatlanul nagy erővel körbezárt területen. Közbiztonságra veszélyes tárgyat nem tartott magánál, és jogsértő cselekmény gyanúját keltő tevékenységet sem végzett.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Elhaladt a Múcsarnok előtti területen, a Jégpályától a Dózsa György út irányába is, ahol közvetlenül a járda szélén nagy létszámú rendőri csoport tartózkodott. Eközben a panaszos fényképeket készített, magatartásával senkit sem akadályozott. Arra lett azonban figyelmes, hogy egy középkorú, festett szőke hajú rendőrnő kiabál felé, hogy miért fényképez. A panaszos a rendőrnek azt válaszolta, hogy „miért ne?”, majd folytatta az útját. Ekkor a rendőr utána szólt, hogy a panaszos adja át a személyi igazolványát. A panaszos a felszólításnak nem tett eleget, mivel a rendőr – L. N. r. főhadnagy, akinek a panaszos beadványában megadta az azonosító számát is – fellépéséből számára nem volt egyértelmű, hogy intézkedés zajlik, ezért békésen továbbhaladt. A r. főhadnagy azonban társaival együtt a panaszosra „támadt”, aminek keretében egy másik rendőr –, akinek a panaszos szintén megadta az azonosító számát – megrángatta a panaszos kabátját, majd a panaszost a földre lökték a rendőrök, és a földön húzták. Ezen események következtében a panaszos fényképezőgépe megrongálódott, képernyője eltört, használhatatlanná vált.

L. N. r. főhadnagynak a történetet követően a panaszos önként átadta az útlevelét. A r. főhadnagy ezt követően közölte a panaszossal, hogy előállítják, azonban annak okát nem jelölte meg.

Valamivel később a helyszínre érkezett egy magasabb rendfokozatú rendőr, aki a panaszos számára zavaros előadást tartott a közlekedési szabályokról. A panaszos megtudta tőle, hogy előállítják, „mert közlekedési szabálysértésnél így szokás”. A panaszos közölte a rendőrrel álláspontját, miszerint nem követett el közlekedési szabálysértést, majd megkérte, hogy a rendőr tegye lehetővé, hogy telefonon értesítse jogi képviselőjét. A rendőr ezt nem engedte meg a panaszosnak, és azt közölte, hogy ha a panaszost beviszik a rendőrségre, onnan majd értesítik az ügyvédet.

A panaszost ezek után beültették egy rendőrségi gépjárműbe, amely a Mújégpálya mellett elindult a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság felé. Kb. kétszáz méter megtétele után azonban a gépkocsi megállt, és a panaszost átkísérték egy rabszállító járműbe. A panaszos ekkor is kérte, hogy telefonálhasson, ám azt továbbra sem engedték neki. Az ingóságait a rabszállítóba átpakolták, a panaszost pedig megbilincseltek, és a rabszállító rácsos részébe ültették.

Ezt követően a panaszos előtt ismeretlen okból két kört tettek a rabszállítóval a Városligetben úgy, hogy az előtt egy rendőrségi gépkocsi haladt, amelyben L. N. r. főhadnagy foglalt helyet. A panaszost végül BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság épületébe állították elő.

A rendőrkapitányságon a panaszostól néhány perces várakozás után az ügyeletes tiszt afelől érdeklődött, hogy van-e panasza. A panaszos azt felelte, hogy jogellenesnek tartja az előállítását, mivel nem követett el jogsértést. Ismét jelezte továbbá, hogy szeretne telefonálni, amit továbbra sem engedtek neki, kérésére ugyanakkor az ügyeletes telefonon értesítette jogi képviselőjét, dr. G.-N. T.-t. A panaszos megjegyzi, hogy megnézhetné a telefonszámot a mobilkészülékéből, de maga nem tárcsázhatott. A panaszost ezután a fogdán helyezték el.

A panaszos meghallgatása 13 óra 30 perctől 14 óra 5 percig tartott. Ezután visszavitték a panaszost a fogdára annak ellenére, hogy a kihallgatható rendőrök ott tartózkodtak a kapitányság épületében, és csak 15 órakor kezdték el a folytatólagos meghallgatását. Kifogásolja a panaszos azt is, hogy a szabálysértési előadó sem tette lehetővé számára, hogy a vidéken tartózkodó dr. G.-N. T. helyett másik ügyvédet értesítsen.

L. N. r. főhadnagy és a tanúként szintén meghallgatott D. L. r. százados – akinek azonosító számát a panaszos beadványában ugyancsak megjelöli – a szabadságkorlátozás ideje alatt többször is követelte a panaszos által a sérelmezett eseményekről készített felvétel megtekintését. Azzal összefüggésben a panaszos közölte a szabálysértési előadóval, hogy a felvett anyagra vonatkozóan polgári jogi szerződése van a panaszosnak, és mivel nem kíván szerződést szegni, a jogi képviselőjével való konzultáció után tarja lehetségesnek a felvétel rendelkezésre bocsátását. Az előadó ennek ellenére nem engedte, hogy a panaszos az ügyvédnek telefonáljon. A folytatólagos meghallgatás 16 óra 30 perckor fejeződött be, ekkor azonban a panaszost még nem engedték szabadon, hanem visszakísérték a fogdára.

Ezután, 16 óra 45 perckor a panaszost újból felkísérték a szabálysértési előadó irodájába, ahol az előadó közölte, hogy a főosztályvezetője utasítására nyilatkoztatnia kell a panaszost abban a kérdésben, hogy az általa készített felvételeket átadja-e másolatkészítés céljából. A panaszos emlékeztette az előadót, hogy nem tudott a jogi képviselőjével konzultálni a kérdésben, így nem kívánja átadni a felvételt, de amennyiben utóbb egyeztetnek, és jogi képviselő szerint az átadásnak nincs akadálya, úgy rövid időn belül rendelkezésre bocsátja. A panaszos ugyanakkor indítványozta az előadónál, hogy tekintsék meg a rendőrség által készített videofelvételeket, különösen D. L. r. százados „népmesei elemeket is tartalmazó” tanúvallomására figyelemmel. Ekkor azonban az előadó azt közölte a panaszossal, hogy hozni fogják a szabálysértési határozatot, és kérdezték tőle, hogy megvárja azt, vagy kéri, hogy postázzák ki. A panaszos azt válaszolta, ha azonnal kinyomtatják, helyben átveszi, ellenkező esetben kéri, hogy postázzák ki. Erre a rendőrök nem reagáltak, csak ismét lekísérték a panaszost a fogdára. Ezt követően további eljárási cselekmény foganatosítására már nem került sor, ugyanakkor a rendőrök a panaszos szabadításáról sem intézkedtek.

Valamivel később megérkezett a szabálysértési előadó, aki lezárt borítékban kívánta átadni a panaszosnak a határozatot, és kérte, hogy a panaszos írja alá a tértivevényt. A panaszos erre közölte vele, hogy aláírás előtt meg akarja nézni a határozatot. Az előadó ekkor „gyerekesnek tűnő módon” a tértivevényvel letakarta a rendelkező részt és csak az ügyszámot mutatta meg, mondván, a szám egyezik a tértivevényre írottakkal. A panaszosnak csak hosszú percek alatt sikerült meggyőznie viselkedése tarthatatlanságáról, és végül a rendőr megengedte, hogy a panaszos elolvassa a rendelkező részt.

A panaszos sérelmezi, hogy amikor az ingóságait visszakapta, nem volt lehetősége ellenőrizni a nyolc órán át a rendőrség birtokában volt 8 Gbyte-os adathordozó és a két fényképezőgép memóriakártyájának sértetlenségét. Csak a két fényképezőgépet tudta szemrevételezéssel megvizsgálni, a kártyákon lévő adatok mennyiségét, illetve sértetlenségét azonban nem. Az egyik fényképezőgép bekapcsolásánál kiderült, hogy annak kijelzője eltörött, így a gép használhatatlanná vált. Ugyanezen gépnél a börtökja is eltűnt.

A panaszos kérte az ügyeletes tisztet, rögzítse jegyzőkönyvbe a gép sérülését és a tok hiányát, de az ügyeletes tiszt „lebeszélte” a panaszost a jegyzőkönyv felvételéről. Azt ajánlotta, hogy a panaszos a szabadulási igazoláson tüntesse fel a kifogásait. A panaszos ezt három példányban, egyező tartalommal le is írta.

Végül 18 óra 20 perckor engedték szabadon a rendőrök.

A panaszos utal rá beadványában, hogy az általa készített felvétel „Budapest 2012 03 17 Hősök tere Rendőrbűnözők” címen a <http://www.youtube.com/watch?v=26th8MWlibU> linken megtekinthető.

A panaszos álláspontja szerint a fent leírt rendőri eljárás sértette a személyes szabadsághoz, a szabad mozgáshoz, a tisztességes eljáráshoz és a magántulajdon védelméhez fűződő alapvető jogait és kérte, hogy a Testület a panaszát vizsgálja ki.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) Dr. R. L. r. alezredes, a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság vezetője 2012. április 10-én kelt átiratában előadta, hogy a panaszos 2012. március 17-én 10 óra 20 perckor az úttesten közlekedett, amely magatartásával megszegte a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 21. § (1) bekezdésben foglaltakat, miszerint „A gyalogosnak a járdán, ahol pedig járda nincs, a leállósávon, az útpadkán vagy a kerékpárúton kell közlekednie”. Fenti cselekmény miatt a panaszost rendőrök személyazonosságának igazolására szólították fel, amely felszólításnak nem tett eleget, a rendőri intézkedés során aktív és passzív ellenállást tanúsított. L. N. r. főhadnagy jelentette a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság szolgálatot teljesítő ügyeletes tisztjének, T. A. r. főhadnagynak, hogy a panaszossal szemben 10 óra 20 perckor intézkedtek, és annak során a panaszos előállítása vált szükségessé. Az előállítás utóbb 18 óra 20 percig tartott, amelyről a panaszos részére a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 33. § (4) bekezdése alapján kiadták az igazolást.

Az előállítás során a panaszost a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság előállító helyiségében helyezték el, a szabálysértési eljárás során szükségessé vált meghallgatását pedig a szabálysértési előadók irodájában foganatosították.

Az előállítás során az ügyeletes tiszt nyilatkozta a panaszost, hogy kéri-e valamelyik hozzátartozója vagy jogi képviselője kiértesítését, amelyre azt válaszolta, hogy kizárólag dr. G.-N. T. kiértesítést kéri. T. A. r. főhadnagy a panaszos kérésének eleget téve dr. G.-N. T.-vel 11 óra 20 perckor telefonon felvette a kapcsolatot és tájékoztatta a panaszos előállításának tényéről, amelyre reagálva az ügyvéd elmondta, hogy vidéken tartózkodik és egyéb elfoglaltsága miatt nem tud a rendőrkapitányságon megjelenni, valamint azt is közölte, hogy amennyiben más sem tudna odamenni, a panaszos ne idegeskedjen, mert el tudja látni saját védelmét, ugyanis többször volt már hasonló helyzetben. Dr. G.-N. T. kiértesítéséről és az általa közöltekről az ügyeletes tiszt tájékoztatta a panaszost, aki tudomásul vette ezt a tényt, a meghallgatáson azonban újra kérte, biztosítsanak számára lehetőséget arra, hogy beszéljen az ügyvédjével. A panaszos részére a telefonhasználatot sem az ügyeletes tiszt, sem szabálysértési előadók nem engedélyezték, betartva a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 52-62. pontjaiban foglalt rendelkezéseket.

Az előállítás végrehajtásáról, a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentésben szerepel, hogy az intézkedő rendőrök testi kényszer alkalmaztak a panaszossal szemben, a rendezvényen végrehajtott előállításról kiállított Jelentőlap pedig azt tartalmazza, hogy a panaszossal szemben bilincs, valamint testi kényszer alkalmazására is sor került. A kényszerítő eszközök bevetését ellenszegülés megtörése, szökés, támadás megakadályozása indokolta az Rtv. 47. §-a, valamint 48. §-a alapján.

Az előállítás ideje alatt, 13 óra 30 perckor intézkedett a panaszos meghallgatásáról A. Sz. r. hadnagy és Sz. N. r. hadnagy. Az eljárás alá vont vitatta a szabálysértés elkövetését, az előállítás körülményeiről a feljelentés adataihoz képest lényegesen eltérően nyilatkozott, ezért az intézkedő rendőrök meghallgatása vált szükségessé. A szabálysértési előadók folytatólagos jegyzőkönyvet vettek fel L. N. r. főhadnagy és D. L. r. százados meghallgatásáról, valamint az érintettek szembesítéséről. L. N. r. főhadnagy és D. L. r. százados nyilatkozata teljes mértékben egybehangzó volt. A panaszos a kérdező, észrevételezési és indítványtétellel kapcsolatos jogainak biztosítása céljából jelen volt a tanúmeghallgatások mindegyikén.

Tekintettel arra, hogy a helyszínen a rendőrök által készített felvétel az intézkedés megkezdését nem tartalmazza, csak az aktív ellenszegülés tanúsításától rögzítette a cselekményt, az intézkedés jogszerűségének megállapítása az alapján nem volt lehetséges. A felvétel tehát a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 63. § (1) bekezdése alapján nem volt tárgyi bizonyítási eszközként értékelhető, ezért lefoglalásának jogszabályi feltétele nem állt fenn. Bizonyítási eszközként a szabálysértési hatóság rendelkezésére állt ugyanakkor két egybehangzó tanúvallomás, amelyek alapján határozatában a panaszost elmarasztalta jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés elkövetéséért.

Nem felel meg a valóságnak a panaszos arra vonatkozó nyilatkozata, hogy a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság beosztottai követelték tőle az általa készített videofelvételt. A meghallgatás során a szabálysértési előadók tájékoztatták a panaszost, hogy az általa készített felvételt nem foglalják le, abban az esetben azonban, ha alá kívánja támasztani az általa tett nyilatkozatot, lehetőség van a felvétel meghallgatáson történő megtekintésére. A panaszos nem élt ezzel a lehetőséggel, arra hivatkozva, hogy a felvételt a szerzői jogokkal együtt át kell adnia egy polgári jogi szerződés másik alanyának, de úgy nyilatkozott, hogy amennyiben jogi képviselője hozzájárul, 48 órán belül átadja a hatóság részére a felvételt. A szabálysértési hatóság nem tartott igényt a felvétel későbbi bemutatására, tekintettel arra, hogy annak eredeti tartalma technikai eszközzel módosítható, ezáltal bizonyítási eszközként utóbb már nem értékelhető. Az előadók tájékoztatták a panaszost, hogy ebben az esetben a rendelkezésre álló bizonyítékok, azaz az általa tett nyilatkozat, valamint a tanúvallomások alapján hoznak határozatot. A válaszevél utal arra is, hogy az eljárás korábbi szakaszában L. N. r. főhadnagy arra vonatkozó indítványára, hogy az előadók tekintsék meg a felvételt, a panaszos úgy nyilatkozott, hogy a szóban forgó felvételt kizárólag büntetőeljárásban kívánja felhasználni.

A panaszos az intézkedésről készített felvételt 2012. március 18-án, az előállítás másnapján, az interneten mindenki számára elérhetővé tette „Rendőrbűnözők” címmel, amelyen név szerint említi a vele szemben intézkedő rendőröket és a szabálysértési előadót rendfokozatuk és szolgálati helyük megjelölésével.

A Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 35. pontjának c. bekezdése alapján a panaszos értéktárgyait a fogdában található zárt lemezszekrényben helyezték el az előállítás idejére. A panaszostól az alábbi tárgyakat vették el és helyezték letétbe: 1 db pénztárca, 1db lámpa, 1 db kulcsesomó, 1 db panel, 2 db akkumulátortöltő, 1 pár kesztyű, 1 db esernyő, 1 db. Samsung típusú mobiltelefon, 2 db fényképezőgép, 1db fésű, 1 db fésűtartó, 5 db ceruzaelem, 1 db zseblámpa, 1 db szemüveg, 1 db könyv, 1 db nyakba akasztós táská, 1 db pendrive csatlakozóval, 3 db spirálfűzet, 1 db láthatósági öv, 1345 Ft készpénz.

A letéti tárgyakat – a gyakorlatnak megfelelően – az előállító őr szolgálatot teljesítő rendőr irodájának pánccszekrényében helyezték el az adatok felvételét és a ruházatátvizsgálat követően. A letéti tárgyakat az előállító őr a letéti jegyzőkönyv egy példányával együtt egy zsákba, a zsákot a pánccszekrénybe zárta el. Miután a panaszos visszakapta letéti tárgyait, jelezte, hogy szeretné ellenőrizni azok sértetlenségét, amire az előállító őr lehetőséget biztosított. A panaszos ekkor bekapcsolta az egyik fényképezőgépet és észlelte, hogy annak kijelzője sérült, valamint azt is észrevette, hogy hiányzik a fényképezőgépnél a tokja. A letétbe vételkor az előállító őr nem kapcsolta be a fényképezőgépet, így nem volt tudomása a sérülésről. A fényképezőgép sérülése és a tok hiánya kapcsán a panaszos elmondta, hogy az őt előállító rendőrök ráncigálták a ruháját, így valószínűsíti, hogy az előállításkor sérült a fényképezőgép, a tok pedig az intézkedés során elszakadhatott, így elhagyhatta azt. T. A. r. főhadnagy szemrevételezte a letéti jegyzőkönyvet – amelyet a panaszos saját kezűleg aláírt – és megállapította, hogy azon csak egy darab fényképezőgép tok volt feltüntetve, amely sértetlen állapotban megvolt. Erre reagálva a panaszos azt mondta, hogy akkor biztosan máshol hagyta el, talán az intézkedés megkezdésének helyszínén. Az ügyeletes tiszt kérte a panaszost, hogy mutassa meg, hogy milyen sérülést vélt felfedezni a fényképezőgépen. Ennek a panaszos eleget tett, és a fényképezőgép bekapcsolását követően láthatóvá vált, hogy a kijelző elmosódott, feltehetően fizikai behatás következtében. A sérülés csak bekapcsolt állapotban érzékelhető. Kérdésre a panaszos elmondta, hogy értékeinek letétbe helyezésekor nem tapasztalt szemmel látható sérülést a készüléken, és hozzátette, hogy az feltehetően a helyszíni intézkedés során keletkezett, mert korábban kifogástalan állapotban volt.

A panaszos részére a szabálysértési előadók a gyakorlatnak és az Szabs. tv. 74. § (1) bekezdésének megfelelően az előállító helyiségbe borítékban vitték le a határozatot, a befizetőlapot és az átvételt tanúsító tértivevényt. A tértivevényen rögzítették, hogy az eljárás alá vont személynek milyen dokumentumokat adnak át, és azokat be is mutatták neki. A panaszos közölte velük, hogy látja, hogy ott van a határozat is és a befizetőlap is, azokat azonban csak akkor hajlandó átvenni, ha megismerheti a határozat tartalmát. Az előadók tájékoztatták a panaszost, hogy a szabálysértés elkövetését felróhatónak találták, ezért elmarasztalták, amely döntés ellen kifogás előterjesztésére van lehetőség, de az iratokat nem csak abban az esetben kell átvenni, ha annak tartalmát megfelelőnek találja, mint ahogy a postástól sem csak akkor kell átvenni a küldeményt, ha megnéztük, hogy mi áll a levélben és annak tartalmával egyetértünk. A panaszos megtekintette a határozat rendelkező részét és a befizetőlapot, majd átvette őket az előállítás tartamáról szóló igazolással együtt, az átvétel tényét aláírásával igazolta a tértivevényen.

A Hősök terén zajlott rendőri intézkedés körülményeiről érdemben nem tudott nyilatkozni a kapitányságvezető, tekintettel arra, hogy nem a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság beosztottai vonták intézkedés alá a panaszost.

2) Az előállítás végrehajtásáról és a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló, 2012. március 17-én kelt jelentés rögzíti, hogy a panaszossal szemben a Hősök terén 10 óra 20 perckor intézkedtek a rendőrök. Ennek során az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatták, vele szemben az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján ruházatátvizsgálatot fogantatosítottak, illetve az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja és f) pontjának azon fordulata alapján, miszerint „akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható”, előállították. A panaszossal szemben az intézkedés során testi kényszer kényszerítő eszközt alkalmaztak az Rtv. 47. §-ában foglalt rendelkezések értelmében. A kényszerítő eszköz alkalmazása előtt figyelmeztetés nem hangzott el, mert a késedelem az intézkedés sikerét veszélyeztette volna. A rendőri intézkedés során a

panaszosnak sérülése vagy kára nem keletkezett. A panaszos kérte a hozzátartozójának, képviselőjének kiértesítését.

L. N. r. főhadnagy az esemény rövid leírásaként előadta, hogy aznap csapatszolgálati tevékenységet hajtott végre egy, a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény biztosításában. W. F. r. őrnagy, századparancsnok utasítására felállítási helyén tartózkodott a Hősök terén, a térrel szemben, jobb oldalon, a közutat és járdát elválasztó járdaszigeten a Kinizsi 140-es csapatszolgálati rajjal, valamint az alárendeltségéhez tartozó Kinizsi 420-as hívónevű rajjal. 10 óra 20 perckor a panaszos a közúton sétálva, a két rajt folyamatosan videózva közlekedett.

Amikor a panaszos a r. főhadnagy mellé érkezett, a rendőr közölte vele nevét, rendfokozatát, valamint a fokozott ellenőrzés tényét, és a panaszost személyazonossága igazolására szólította fel. Ekkor a panaszos közölte, hogy dokumentálást kér, majd hátrafordult, és sietős léptekkel elindult a Hősök tere irányába, kiabálva az ott zajló rendezvényen tartózkodó gárdisták felé a r. főhadnagy jelvéyszámát, valamint azt, hogy jöjjenek oda hozzá. Ekkor a r. főhadnagy a panaszos után ment és felszólította, hogy ne vonja ki magát az intézkedés alól, továbbá arra is, hogy igazolja magát. A panaszos a felszólítást figyelmen kívül hagyta és továbbra sem állt meg, ezért a r. főhadnagy a panaszos bal felkarjának megfogásával megpróbálta őt megállásra bírni, illetve a térről a járdára kikísérni. A panaszos a testi kényszer ellenére sem volt hajlandó együttműködni, továbbra is ki akarta magát vonni az intézkedés alól. Ekkor érkezett segítségül D. L. r. százados és V. Á. r. törzsőrmester, valamint E. Zs. r. törzsőrmester (a BRFK X. Kerületi Rendőrkapitányság állományából). D. L. r. százados megfogta a panaszos jobb karját, és együtt próbálták őt a járdára kikísérni a másik rendőrrel. Ekkor a panaszos belekapaszkodott az út szélén lévő oszlopba, majd megpróbált bal lábával is ráfogni. V. A. r. törzsőrmester a panaszos lábát az oszlopról leszedte, majd mivel a panaszos továbbra is passzív ellenállást tanúsított. D. L. r. százados és E. Zs. r. törzsőrmester a panaszost két karjának fogásával kivitte a járdára, ahol letették a földre.

A panaszos ezt követően hajlandó volt felállni, és átadta a személyi igazolványát a r. főhadnagynak, aki ekkor közölte vele, hogy mivel az úttesten tartózkodott, ahol a menetrendszerinti gépjárművek, valamint a csapatszolgálati gépjárművek közlekednek, vele szemben a KRESZ szabályainak megsértése miatt feljelentéssel él. Elmondta továbbá, hogy mivel az igazolást is megtagadta, és kivonta magát az intézkedés alól, jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség miatt szintén szabálysértési feljelentést tesz, illetve szabálysértési eljárást kezdeményez vele szemben. Közölte vele, hogy mivel az eljárás azonnal lefolytatható, előállítják őt a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányságra. A r. főhadnagy ezt követően a panaszost tájékoztatta az Rtv. szerinti panasztételi lehetőségeiről, valamint az arra nyitva álló határidőről.

Az intézkedés lefolytatása során megjelent W. F. r. őrnagy is. A r. főhadnagy a panaszost szolgálati gépkocsival a rabszállító gépkocsiig szállította el. Az Olof Palme sétányon átadta H. R. r. zászlósnak, a Közrendvédelmi Főosztály beosztottjának, aki a rabszállító gépkocsival a beszállítást végrehajtotta. A panaszos kérte dr. G.-N. T. kiértesítését, amelyet 11 óra 20 perckor az ügyeletes tiszt végrehajtott, de az ügyvéd közölte, hogy nem fog bemenni a kapitányságra.

Az intézkedésről kamerafelvétel készült, melyet a Kinizsi 140-es tagállomás dokumentálást végző rendőre készített.

A panaszos adatait a r. főhadnagy leellenőrizte a KIR-ben és a SIS-ben is, azok az adatbázisokban nem szerepeltek.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról a tájékoztatót kiadták a panaszosnak, az előállítás idejéről szóló igazolást azonban nem állították ki, utal ugyanakkor rá a jelentés, hogy arról majd a szabálysértési hatóság gondoskodik. Az előállító helyiségbe történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8), (9) bekezdése, és a 19/1996. (VIII.23) ORFK utasítás 36/A. pontja alapján jogairól és kötelezettségeiről az írásos tájékoztatót megkapta a panaszos.

A panaszost az előállítást végrehajtó rendőrök 2012. március 17-én 11 óra 20 perckor átadták a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztályának.

Az előállítás végrehajtásáról és a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a fentebb leírt intézkedés és a kényszerítő eszközök alkalmazása jogszerű és szakszerű volt.

3) A 2012. március 17-én kelt igazolás rögzíti, hogy a panaszos előállítása 2012. március 17-én 10 óra 20 perctől 18 óra 20 percig tartott. A panaszos az iratra kézzel a következőket írta: „Panaszom keletkezett, jogellenesnek tartom az előállítást. A Beng típusú fényképezőgépem kijelzője megsérült, ezért a gép használhatatlan. Feltehetően a helyszíni jogellenes intézkedés során sérült meg. A gép tokja is elveszett.”

4) A panaszos 2012. március 17-én 13 óra 30 perckor megkezdett meghallgatásáról készült jegyzőkönyv rögzíti, hogy a panaszost jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértése miatt hallgatták meg eljárás alá vont személyként.

A panaszos az eljárási cselekmény során elmondta, hogy véleménye szerint semmiféle szabálysértést nem követett el. Aznap egy, a Gytv. előírásainak megfelelően bejelentett, békés rendezvényen, az Új Magyar Gárda rendezvényén kívánt részt venni Budapest XIV. kerületében, a Hősök terén. A helyszínen sétálgatott, nézelődött és fényképezte a teret, az arra járó és a téren lévő embereket és rendőröket. Nem zavart a magatartásával semmit, nem is akadályozott semmit, nem veszélyeztette a közbiztonságot. A magatartásával álláspontja szerint semmilyen szabálysértést nem követett el.

Kis idő múlva megengedhetetlen és a rendőri intézkedésnek nem megfelelő hangnemben szólt hozzá egy, a helyszínen szolgálatot teljesítő rendőr, aki a Múcsarnok felőli gyalogátkelőhelynél az egyik járdaszíjigeten állt. A rendőr megkérdezte, hogy „mit fényképezel” vagy „mit fényképezik”. A panaszos akként válaszolt, hogy miért ne fényképezne, amire reagálva a rendőr a személyi igazolványát kérte. A panaszos ezután két-három lépést odébb ment, ekkor azonban rátámadt kb. 10 rendőr. Húzták-vonták, a földre vitték, és a panaszosnak a villanypóznában kellett megkapaszkodnia.

Elmondta a panaszos, hogy éppen elő kívánta venni az okmányait, amikor a rendőrök megtámadták. Megjegyezi, hogy a rendőrök között a hölgy különösen agresszív volt, és nem is tudja, hogy a pályaalkalmassági vizsgálaton hogyan felelhetett meg, és hogy engedhetnek ki egy ilyen agresszív embert az utcára.

A feljelentésben írt „tájékoztatási rész” arról, hogy az intézkedő rendőr fokozott ellenőrzésre hivatkozott volna, a panaszos szerint nem felel meg a valóságnak. De ha ezt valóban közölte volna a rendőr, véleménye szerint akkor sem volt jogszerű az intézkedés, mert nagyon agresszív és durva módon bántak vele a fényképezés miatt.

Előadta még, hogy a feljelentésben írt azon a rész, hogy „bilincs és testi kényszer került alkalmazásra nem került sor” szintén nem igaz, ugyanis a rendőrök megbilincseltek, és úgy szállították be a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányságra.

Álláspontja szerint a rendőrök bűncselekményt követtek el ellene, ezért még aznap szándékában állt feljelentést tenni.

A panaszos kérte, hogy a dokumentációt arról, hogy hogyan történt az intézkedés, illetőleg mi hangzott el annak során, mindenképpen őriztessék, gondoskodjanak a kimentésről, másolatról stb., nehogy elkeveredjen. Ezzel kapcsolatban kérte, hogy értesítsék a BRFK HIFO-t és/vagy a BRFK Értékelési Alosztályát.

Előadta még, hogy az intézkedést követően beültették egy személyautóba és a ligeten keresztül a műjégpálya felé tartva elvitték egy kisebb rabszállító autóhoz, amivel aztán beszállították a kapitányságra. Ott már nem érte sérelem. Megjegyezni kívánja ugyanakkor, hogy az ügyeletes tiszt udvariasan ugyan, de megtagadta a panaszostól, hogy a saját telefonját használja és értesítsen bárkit is. Álláspontja szerint ez is sérti alapjogát. A telefonálást egyébként a helyszínen intézkedők sem engedték neki.

A meghallgatásnak 14 óra 5 perckor volt vége azzal, hogy azt az intézkedő rendőrök visszaérkezését követően folytatják.

5) Az intézkedő rendőrök 2012. március 17-én 15 órakor megkezdett meghallgatásáról készült jegyzőkönyv az alábbiakat tartalmazza.

L. R. r. főhadnagy előadta, hogy a rendezvény biztosításában vettek részt aznap társaival. Annak során a Hősök terével szemben, attól kissé jobbra, egy gyalogátkelőhelynél lévő járdaszigetnél álltak a szakasszal. Ekkor lett figyelmes arra, hogy a panaszos az úttesten járkal, és közben fényképez. A r. főhadnagy bemutatkozást követően felszólította a panaszost, hogy adja át az igazolványát igazoltatás céljából. Elmondta továbbá neki azt is, hogy fokozott ellenőrzést rendelt el az országos rendőrfőkapitány, és az ad lehetőség arra, hogy a panaszost intézkedés alá vonják.

A panaszos megjelenésekor a r. főhadnagy volt kb. a harmadik ember a szakaszban a Dózsa György út felőli területen, és mögötte kb. még tízen álltak. A panaszos a szakasz másik vége felől közelítve sétált előttük az úttesten, a rendőröket kamerázva. A r. főhadnagy, akkor szólította fel, és kívánta intézkedés alá vonni a panaszost, amikor elé ért.

A felszólítást követően a panaszos azt mondta, hogy dokumentálást kér, és abban a pillanatban hátat fordított, majd elindult az úttesten át a Hősök tere irányába, a gárdisták felé. Közben kiabálta a r. főhadnagy jelvéyszámát és segítséget kért a gárdistáktól.

A r. főhadnagy a panaszos után indult, és felszólította, hogy ne vonja ki magát az intézkedés alól, de mivel a panaszos nem állt meg, a rendőr megfogta a bal karját azzal a céllal, hogy engedelmességre bírja. Ekkor további két rendőr is odament már segíteni. A panaszos azonban továbbra is ellenállást tanúsított, ezért a rendőrök testi kényszert alkalmaztak vele szemben, annak érdekében, hogy a biztosítási területől a járdára távozzon, és ott az intézkedést végre tudják hajtani vele szemben. A r. főhadnagy utal rá, hogy a rendőrök ennél a momentumnál kezdték meg a történet rögzítését.

Miközben a rendőrök a járdára próbálták kísérni a panaszost, utóbbi aktívan ellenszegült: menetközben rácsimpaszkodott egy oszlopra, ahonnan végül sikerült a rendőröknek leszedni. Ezt követően teljesen elhagyta magát és passzívan állt ellen, ezért a rendőrök vitték oda a járdára. Ott aztán már a panaszos lábra állt, és önként átadta az igazolványát. Eközben odaérkezett a századparancsnok, aki elmondta a panaszosnak, hogy miért fogják előállítani.

Mindezek után a panaszos önként beszállt a szolgálati gépjárműbe, amivel az Olof Palme sétányig vitték, és ott átadták a rabszállítóknak, akik elvitték a panaszost a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányságra.

A r. főhadnagy az előadó kérdésére elmondta, hogy ők csak testi kényszert alkalmaztak a panaszossal szemben, a rabszállítóban a beszállítás idejére azonban meg is bilincseltek.

A panaszos észrevételezte, hogy nem volt jogszerű a rendőri intézkedés, az nem az előírásoknak megfelelően vette kezdetét. Elmondása szerint ugyanis a rendőr nem mutatkozott be, nem tartotta meg a rendőri fellépés kötelező alaki kellékeit. Mivel pedig nem volt jogszerű intézkedés, annak nem is tudott ellenszegülni. Akadályozták továbbá a rendőrök védelemhez való joga gyakorlásában, mert nem telefonálhatott a jogi képviselőjének. Előadta még, hogy azért tudott csak az úttesten közlekedni, mert a járdán a rendőrök álltak.

L. N. r. főhadnagy a panaszos észrevételeire reagálva előadta, hogy a panaszos kamerája végig be volt kapcsolva, így nem kívánja bizonygatni az igazát. A felvételen látszik, hogy valójában hogyan történt az eset. A panaszost nem korlátozták a rendőrök jogaiban, mivel elmondták neki, hogy az ügyeletes tiszt fogja értesíteni a jogi képviselőjét. Ez utóbb meg is történt, de a jogi képviselő nem volt elérhető.

A panaszos ezután közölte a jelenlévőkkel, hogy csak a büntetőeljárásban kívánja a felvételt felhasználni. Álláspontja szerint az értesítés és a telefonhasználat között van különbség, és a rendőrök magatartása akadályoztatás volt, az alapjogait így megsértették.

Ezt követően került sor D. L. r. százados tanúkenti meghallgatására, aki a következőkről nyilatkozott.

A sérelmezett eseményeket megelőzően rendezvény biztosításában vett részt. A Hősök terénél, attól kissé jobbra, a járdaszíven várakozott a szakasszal, miközben arra lettek figyelmesek, hogy a panaszos kamerázva vonul el a szakasz előtt, holott ha szabályosan szeretett volna közlekedni, a szakasz mögött is elsétálhatott volna.

Ekkor a szakaszparancsnok megszólította a panaszost, a napszaknak megfelelően köszönt és közölte vele, hogy fokozott ellenőrzés keretében igazoltatni fogja. Abban a pillanatban, amikor a r. főhadnagy bemutatkozott, a panaszos azt mondta, hogy dokumentációt kér, és elindult sietve a Hősök tere irányába, miközben kiabálta a r. főhadnagy jelvéyszámát és ismételte, hogy dokumentációt kér.

A r. főhadnagy, a r. százados és még egy rendőr a panaszos után mentek, és felszólították, hogy engedelmességen, ne vonja ki magát az intézkedés alól. A panaszos azonban a felhívásnak nem tett eleget, továbbra sem engedelmességet, nem állt meg, nem indult vissza, ezért a rendőrök testi kényszert alkalmaztak vele szemben: megfogták a karját és elkezdték visszavezetni a járda irányába. Amikor a kereszteződéshez értek, ahol volt egy oszlop, a panaszos abban megkapaszkodott, ekkor lépett oda még egy rendőr segíteni. A panaszost végül sikerült leszedni az oszlopról, ekkor azonban teljesen elhagyta magát, és vinni kellett egészen a járdáig, ahol magától felállt és önként átadta iratait.

Ezt követően a r. főhadnagy közölte vele, hogy elő fogják állítani. A panaszos önként beszállt a szolgálati gépjárműbe, amivel elszállították a rabszállítóhoz. Ekkor a panaszos átnyújtott egy névjegyet – ami talán a panaszos jogi képviselőjéé volt – a rendezvény egyik résztvevőjének, aki feltételezhetően az ismerőse volt. A r. százados utal rá, hogy a jogi képviselőt később a kapitányságról is kiértesítettek.

A r. százados az előadó kérdésére válaszolva elmondta, hogy kizárólag testi kényszert alkalmaztak a panaszossal szemben. Arról ugyanakkor, hogy későbbiek folyamán, az előállító gépkocsiban történt-e bilincselés, nem volt tudomása. A r. százados javasolta, hogy a szabálysértési előadó nézze meg a panaszos által készített felvételt, hiszen azon látszik, hogy mi történt.

A panaszos észrevételezte, hogy a r. főhadnagy az intézkedés kezdeményezésekor nem mutatkozott be, és nem voltak meg az intézkedés alaki kellékei.

A r. százados válaszul előadta, hogy a r. főhadnagy mögött állt, és mivel egy fejjel magasabb nála, látta az egész intézkedést. A panaszos végig hátrált, az intézkedés elejétől kezdve, nem lehetett rendesen kommunikálni vele. Megjegyzi, hogy álláspontja szerint egy intézkedés alá vont személy nem hátrál, nem hagyja el az intézkedés helyszínét. Ehhez képest a panaszos rögtön belekötött az intézkedő rendőrbe, és távozni próbált, meg se várta, hogy miért akarják intézkedés alá vonni.

A panaszos észrevételezte, hogy nem hagyta el a helyszínt, és javasolta, hogy hallgassák meg az eset idején végzett rádiófogalmazást, mert azon hallatszik, hogy valójában mi történt.

A r. százados erre akként reagált, hogy az a panaszos videofelvételéből is látszik.

A panaszos kérdésére a r. százados elmondta, hogy a panaszos – állításával szemben – nem a járdán, hanem az úttesten közlekedett.

A panaszos észrevételezte, hogy nem felel meg a valóságnak az az állítás, miszerint nem húzták a földön, mert tényleg húzták-vonták. Nem kiabálta továbbá a rendőr jelvéyszámát, továbbá ellehetetlenítették, hogy telefonáljon.

Az előadó kérdésére a panaszos továbbá akként nyilatkozott, hogy a felvételekkel kapcsolatban polgári jogi szerződése van, azok átadásával szerzői jogot sértene, illetve megszegné a szerződést. Mivel jogi képviselőjével nem tudott a kérdésről konzultálni, nem kívánja átadni a felvételeket. 48 órán belül fog ugyanakkor nyilatkozni az átadásról, és amennyiben a jogi képviselője jónak látja, a hatóság rendelkezésére bocsátja a felvételt. Amennyiben ennek bevárása nélkül hoz a hatóság határozatot, meglátása szerint a tényállás nem lesz megfelelően felderítve, és kifogással fog élni a határozat ellen.

6) A 2012. március 17-én kelt, a rendezvényen végrehajtott előállításról szóló Jelentőlap rögzíti, hogy a panaszost szabálysértés gyanúja miatt állították elő a rendőrök: magatartásával a KRESZ 21. §-ában foglalt rendelkezéseket szegte meg. A panaszost a rendőrök felszólították cselekménye abbahagyására, az intézkedésről videofelvétel készült. Kényszerítő eszközként testi kényszerszert és szökés, támadás megakadályozására bilincset alkalmaztak vele szemben. Az intézkedő rendőr L. M. r. főhadnagy volt, az egységparancsnok L. F. r. őrnagy, az előállító rendőr pedig H. R. r. zászlós. A panaszost 10 óra 50 perckor átadták további intézkedés végett az előállító csoportnak.

7) A 2012. március 17-én kelt szabálysértési határozat rögzíti, hogy a panaszos elkövette a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértést, amely miatt pénzbírsággal sújtotta a hatóság.

Az irat tanúsága szerint a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítást nyert, hogy a panaszos 2011. március 17-én 10 óra 20 perckor Budapest XIV. kerületében, a Hősök terén az ott bejelentett rendezvény területén – az útesten – gyalogosan közlekedett, videofelvételt készített, amikor az országosan elrendelt fokozott ellenőrzés keretében rendőri intézkedés alá vonták személyazonossága igazolása céljából. A panaszos az intézkedés alól kivonta magát oly módon, hogy a felszólítás ellenére ellentétes irányba továbbment. Ekkor az intézkedést fogyanatosító rendőr ismételt felszólította, hogy igazolja magát, ennek azonban a panaszos továbbra sem tett eleget. A helyszínen szolgálatot teljesítő rendőrök a panaszost testi kényszer alkalmazásával a járdára kísérték, ahol a panaszos végül igazolta személyazonosságát. A panaszos a jogszerű intézkedés során mindvégig aktív, valamint passzív ellenállást tanúsított, ezért az intézkedő rendőrök előállították a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányságra.

A szabálysértési hatóság az ügyben meghallgatást tartott, amelynek során a panaszos a rendőri intézkedés jog- és szakszerűtlenségére hivatkozva tagadta a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés elkövetését. Az intézkedő rendőrök meghallgatásukkor egybehangzóan elmondták, hogy az intézkedés megfelelt minden jogszabályban foglalt alaki követelménynek, a panaszos azonban ennek ellenére nem tett eleget a személyazonosság igazolására történő felszólításnak.

A panaszos a meghallgatásán indítványozta a rádióforgalmazás visszahallgatását, ezt azonban a szabálysértési hatóság nem tartotta indokoltnak, tekintettel arra, hogy a rádióforgalmazás nem nyújt kellő alapot az esetleges jogszerűtlenség és szakszerűtlenség megállapításához. A szabálysértési hatóság felhívta a panaszos figyelmét arra, hogy az általa rögzített kép- és

hangfelvétel megtekintése igazolhatja az általa elmondottakat, a panaszos azonban nem bocsátotta a hatóság rendelkezésére a felvételt, hivatkozva arra, hogy a felvételekkel kapcsolatban polgári jogi szerződése van, és az átadással szerzői jogot sértene, illetőleg megszegné a szerződést.

A határozat megállapítása szerint a panaszos cselekményével megvalósította az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szabs. rend.) 40/A.§ (1) bekezdésébe ütköző Jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértést.

A tértivevény tanúsága szerint a panaszos 2012. március 17-én 18 óra 14 perckor vette át a határozatot.

8) A rendőrség megküldte a panaszos által előterjesztett szabálysértési kifogást, ám az a panaszbeadványhoz képest érdemi többletinformációt nem tartalmaz, így részletes ismertetésétől a Testület eltekint.

9) B. Z. r. alezredes, a BRFK VI. kerületi Rendőrkapitányság vezetője 2012. április 26-án kelt átiratában előadta, hogy meghallgatta a panaszban megjelölt, L. N. r. főhadnagyot, aki a Testület kérdéseire válaszolva a következőket nyilatkozta.

Megjegyezte, hogy az előállítás végrehajtásról szóló jelentésében részletesen leírta a történeteket. Az intézkedés során a panaszos figyelmét felhívta jogaira és kötelezettségeire, az általa feltett kérdésekre megadta a szükséges felvilágosítást, de egyéb tartalmú beszélgetés köztük nem zajlott. Jogorvoslati lehetőségeiről a panaszos szintén megkapta a tájékoztatást. Úgy nyilatkozott továbbá, hogy a panaszossal az intézkedés idején udvariasan, kulturált hangnemben beszéltek. Kényszerítő eszközként testi kényszert alkalmaztak vele szemben.

A biztosítási feladatok végrehajtása során észlelték, hogy a panaszos a biztosításban résztvevő erőkhöz odamegy, azok tevékenységét folyamatosan videóra rögzíti oly módon, hogy közben az úttesten, a közlekedési szabályokat megszegve sétál. A szabálysértés elkövetése, valamint az ORFK vezetője által elrendelt fokozott ellenőrzés – mivel a fent említett rendezvényt kapcsolatban ellenőrző, előszűrő tevékenység végrehajtása lett meghatározva – jogalapot teremtett arra, hogy a r. főhadnagy a panaszost intézkedés alá vonja.

A panaszostól az általa készített videofelvételt nem követelték, de mivel a vele szemben kezdeményezett rendőri intézkedést videóra vette, a rendőrök javasolták az igazgatásrendészeti előadónak annak megtekintését, tekintettel arra, hogy az intézkedéssel kapcsolatban készült rendőrségi videofelvétel nem teljes, az események azon csak a testi kényszer alkalmazásától láthatók, az azt megelőző intézkedést a rendőrök nem rögzítették.

A telefon használatával kapcsolatban r. főhadnagy előadta, hogy mivel a panaszos a helyszínen jelenlévő gárdistáktól kiabálva kért segítséget, feltehetőleg a rendőri intézkedés megakadályozása végett, tartani lehetett attól, hogy a telefonjának használatával is hasonló célt kíván elérni. Erre tekintettel a telefonon történő értesítést a panaszosnak a rendőrök nem engedélyezték, azt ugyanakkor lehetővé tették, hogy egy ismerősének átadja az ügyvédje névjegykártyáját, illetve tájékoztatták a panaszost arról, hogy a kapitányságon az ügyeletes tiszt gondoskodni fog a telefonos értesítésről. Ez utóbbi így is történt.

A kapitányságvezető leveléhez mellékelte még egy DVD lemezt is, ami tartalmazza azt a közösségi portálra feltöltött videofelvételt, amelyet a történetéről a panaszos rögzített.

10) Utal továbbá a Testület az ORFK Szóvivői Iroda 2012. március 16-án 7 órakor a www.police.hu internetes portálon kiadott közleményére, amely a következő tartalommal volt olvasható:

„Fokozott ellenőrzés (ORFK)

Dr. Hatala József r. altábornagy, országos rendőrfőkapitány – tekintettel a közelgő húsvéti ünnepre, a megnövekvő közúti és határforgalomra, valamint az illegális migráció elleni küzdelemre – 2012. március 9-én 0 órától a szükséges ideig, de legkésőbb 2012. április 15-én 24 óráig az ország egész területére fokozott ellenőrzést rendelt el. Az ellenőrzés célja a jogsértő tevékenységek megelőzése, visszaszorítása, felderítése, az állampolgárok szubjektív biztonságérzetének javítása.”

11) A Testület rendelkezésére bocsátott videofelvételeken az ügyvel összefüggésben az alábbi releváns történések láthatóak.

a) A Mucsrnok_Doza_192.168.1.113_2012-03-17_09-00-00(1).mp4 elnevezésű térfigyelő kamerafelvételen látszik, ahogyan megérkeznek a rendezvény szervezői és egyes résztvevői a tere, és megkezdik a technikai előkészületeket. 9 óra 58 perckor még van gépjármű forgalom a Hősök terét körülölelő autópályaszakaszon. 10 óra és 10 óra 10 perc között több rendőrségi gépjármű halad el a Múcsarnok előtti úton, de láthatóan más autóforgalom nincs.

b) Mucsrnok_Doza_192.168.1.113_2012-03-17_09-00-00(4).mp4 felvételtől kitűnik, hogy a Múcsarnok előtti útszakaszon 12 óra 52 perctől indult meg újra a forgalom.

c) A MOV005.MOD elnevezésű, 5 perc 39 másodperc hosszú felvételen az látható, ahogy a panaszost három rendőr körbeállja, és két oldalról megfogva a kezét próbálják lekísérni az úttestről. A panaszos többször kirántja a kezét a rendőrök fogásából. A r. főhadnagy kéri a panaszost, hogy menjen le az útról, a panaszos pedig kiabál, hogy „már veszi elő”, mire a r. főhadnagy közli, hogy „majd ott előveszi”. Közben még egy rendőr érkezik a csoporthoz, aki megfogja a panaszost, és iramosabb tempóban elindul vele a járda felé. Ekkor a panaszos belekapaszkodik a járdaszigeten álló lámpaoszlopba, kézzel és lábbal is átkulcsolja. A három rendőr lefejtja az oszlopról a panaszos kezét, aki ekkor teljesen elhagyja magát, és a lábait rákulcsolja az egyik rendőr lábára, hogy ne tudjanak haladni. A rendőrök ekkor megemelik a panaszost, és leviszik az úttestről, miközben a panaszos azt kiabálja, hogy „megtámadtak, megtámadtak”. A panaszost a járdához érve a rendőrök leültetik/lefektetik. Három rendőr lefejtja a panaszos lábát a rendőrről, akibe belekapaszkodott, és az egyik rendőr fel is szólítja, hogy engedje el a társát, mire a panaszos közli, hogy ő nem fogott senkit, őt támadták meg.

Miután a panaszos megpróbál felállni, több rendőr lábra segíti, és ismét felszólítják, hogy igazolja magát. A panaszos megkérdi, hogy tulajdonképpen ki intézkedik, majd önként átadja a személyi igazolványát. Ekkor érkezik a helyszínre W. F. r. őrnagy, akinek a panaszos elmondja, hogy nem volt intézkedés, ezt felvételekkel tudja igazolni. Hozzáteszi, hogy nem volt se köszönés, se tisztelgés, és nem közölték vele az intézkedés tényét. Jelzi továbbá, hogy

indokoltnak tartaná, ha erre rákérdezne a r. főhadnagytól, mielőtt olyan dolgot tesz, aminek következményei vannak. A r. főhadnagy eközben a panaszos adatainak ellenőrzését végzi.

A r. őrnagy megkéri a panaszost, hogy mondja el, hogyan történt a dolog. A panaszos elmeséli, hogy éppen fényképeket készített, amikor a r. főhadnagy megtorlálásként annyit mondott neki, hogy adjon egy személyit. A panaszos azt válaszolta a rendőrnek, hogy rendben, de átmege az út túloldalára, hogy ne az út közepén álljon. A r. főhadnagy ehhez hozzáteszi, hogy annyit mondott, jó napot [...] (nem hallatszik). A panaszos közli, hogy nem voltak meg az intézkedés az alaki kellékei, de ha emiatt előállítják, ám legyen. A r. őrnagy közli, hogy „nem azért” járnak el, hanem szabálysértés elkövetése miatt, a KRESZ 21. §-a kimondja ugyanis, hogy mikor tartózkodhat gyalogos az útesten. A r. főhadnagy hozzáteszi ugyanakkor, hogy a panaszos kivonta magát az intézkedés alól, mert elszaladt. A panaszos ekkor megismétli korábbi előadását. A r. őrnagy kéri, hogy a panaszos figyeljen rá, majd elmondja neki, hogy az Rtv. lehetőséget biztosít rá, hogy ha az eljárás azonnal lefolytatható valakivel szemben, az érintettet a rendőrség előállítsa. A panaszos közli, hogy ő nem követte el a szabálysértést, mire az őrnagy utal rá, hogy hiszen az imént mondta el, hogy lement a járdáról. A r. százados hozzáteszi, hogy ezt a panaszos által rögzített felvétel is igazolja. A panaszos megjegyzi, hogy rendőri forgalomirányítás van, tehát nem követte el a szabályszegést, a r. őrnagy azonban azt feleli, hogy a KRESZ úttestről beszél, és nem tesz különbséget arra az esetre, ha az út le van zárva, ha arra autó nem tud behajtani, csupán úttestet említ. A panaszos előadja, hogy ő csak ott volt, fényképezett, senkit nem akadályozott, majd a rendőrnek címezve folytatja, hogy „Önnek meg ott áll a motorja az út közepén, akkor állítsa elő”.

Az őrnagy valakivel telefonon beszél, ezalatt a panaszos elindul az időközben mellé álló gépjármű felé, a rendőrök azonban rászólnak, hogy ne menjen sehová, mert intézkedés alatt áll. A panaszos közli, hogy [...] a helyszínen tartózkodó jogi képviselőjét kívánja értesíteni, mire azt mondja neki a rendőr, hogy azt majd telefonon keresztül, a kapitányságról teheti meg. Ezután valaki – aki egy Jobbik zászlót tart – odaszól a panaszosnak, és azt kérdezi, értesítsen-e valakit. A panaszost a rendőrök megkérlik, hogy szálljon be a gépkocsiba, eközben a panaszos azt kérdezi, hogy hova szállítják, majd miután megkapja a választ, azt közli az előbbi férfival, és átadja neki a jogi képviselője névjegykártyáját, azzal, hogy majd hívja fel.

d) A panaszos által készített, és „Budapest 2012 03 17 Hősök tere Rendőrbűnözők.mp4” elnevezéssel a <http://www.youtube.com/watch?v=26th8MWlibU> linken megtalálható, két és fél perces videofelvétel az következőket rögzíti. A panaszos körbejár a téren a kamerával, és a rendőrök csoportjait, illetve a rendezvény résztvevőit filmezi, miközben az általa felismerni vélt rendőrökre tesz különféle megjegyzéseket. A felvétel második percében ér a vele szemben a későbbiekben intézkedő rendőrökhöz. A felvételtől kitűnik, hogy a panaszos a járdaszívet előtti úttestszakaszon sétál, miközben filmez. A r. főhadnagy köszön a panaszosnak, és kéri tőle személyi igazolványát. („Jó napot kívánok! Kérnék szépen egy igazolványt!”) Erre a panaszos közli, hogy „majd ha tetszik szépen intézkedni”. Erre a r. főhadnagy közli, hogy most intézkedik, fokozott ellenőrzés van el rendelve, bárkit igazoltathatnak, ő L. N. r. főhadnagy, és kéri a panaszos igazolványát. A panaszos közli, hogy ő meg dokumentációt kér, és elindul a tér felé. A r. főhadnagy utána szól, hogy maradjon ott, mire a panaszos akként válaszol, „jó, megvárom”, és megy tovább a tér felé. A r. főhadnagy ismét utána szól, hogy ne menjen el, mire a panaszos akként válaszol, hogy „dehogynem”, és elindul át a zebrán, miközben a közlekedési lámpa pirosat mutat.

e) A „Hanganyag: Hermán Péterre utaznak a rendőrök.mp4” elnevezéssel a <http://www.youtube.com/watch?v=QV74WzoHl3s> linken megtalálható, huszonhat és fél perces felvétel ugyanazt rögzíti, mint a c) pont alatt ismertetett videofelvétel. Ezen azonban jobban hallható, ahogyan a r. főhadnagy W. F. r. őrnagynak beszámol róla, hogy miért igazoltatják a panaszost. Elmondja, hogy a panaszos az úttesten kamerázott, ő intézkedés alá vonta, ekkor azonban a panaszos átrohant az úton. A r. őrnagy közbeszól, hogy igazolás megtagadása. A r. főhadnagy válaszol, hogy igen, erre az őrnagy közli, hogy „akkor előállítás, KRESZ 21.§ és igazolás megtagadása, ennyi”.

A felvétel a gépkocsiba történő beszállás után is folytatódik. Hallható, amint az egyik rendőr rádión beszél a központba, hogy egy főt intézkedés alá vontak. A panaszos megszólal, hogy úgylis ki fogják kérni a rádióforgalmazás anyagát, úgylis miatta ne zavartassák magukat.

A felvétel 13. percében valószínűleg megérkezik a rabszállító autó, mert ekkor a panaszost kiszállítják a szolgálati járműből, és kéri, hogy ürítse ki a zsebeit. A panaszos ismét kéri, hogy hadd telefonáljon az ügyvédjének.

Ezután előlről kezdődik a felvétel.

III.

1) A Testület a panaszeljáráásban mindenekelőtt azt értékelte, hogy a hatásköre alapján valamennyi panaszosi sérelem kivizsgálását elvégezheti-e.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. A jogszabály 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.)

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fentiekből következik, hogy a Testületnek – fő szabály szerint – nem áll módjában vizsgálni a rendőrség azon tevékenységét, amelyet nem az Rtv., hanem más jogszabály, így például a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) alapján végez. Márpedig a panaszos azon kifogásával összefüggésben, miszerint a szabálysértési előadó követelte tőle, hogy mutassa meg a sérelmezett eseményekről készített

videofelvételeit, ugyancsak a szabálysértési előadó nem tette lehetővé, hogy a panaszos értesítse a jogi képviselőjét, illetve a szabálysértési határozatot az előadó lezárt borítékban kívánta a panaszosnak átadni, és kérte, hogy írja alá a tértivevényt, megállapítható, hogy az alapjául szolgáló rendőri magatartást és eljárást a Szabs. tv. szabályozza.

A fentiekre figyelemmel a Testületnek nem állt módjában vizsgálni a panaszos azon kifogásait, amelyek a szabálysértési előadó eljárásával voltak kapcsolatosak.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálat tárgyává tette ugyanakkor azt, hogy a panaszos intézkedés alá vonására, előállítására, vele szemben kényszerítő eszközök alkalmazására jogszerűen és indokoltan került-e sor, a rendőri fellépés megfelelt-e a vonatkozó formai követelményeknek, továbbá a telefonhasználat korlátozása és a letételezés okozott-e alapjogsérelmet a panaszos oldalán.

A fentiek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, az V. cikkében foglalt tulajdonhoz, a VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

2) A panaszos a 2012. március 17-én zajlott eseményekkel összefüggésben elsődlegesen azt kifogásolja, hogy a rendőrök intézkedés alá vonták. Azzal összefüggésben előadja, hogy az adott napon 10 óra 15 perc körüli időben Budapesten, a Hősök terén egy – a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) hatálya alá tartozó – bejelentett rendezvényen kívánt részt venni. A helyszínen néhány fényképet készített a környékről, eközben békésen, gyalogosan közlekedett a rendőrség által indokolatlanul nagy erővel körbezárt területen. Közbiztonságra veszélyes tárgyat nem tartott magánál, és jogsértő cselekmény gyanúját keltő tevékenységet sem végezett. Elhaladt a Múcsarnok előtti területen, a Jégpályától a Dózsa György út irányába is, ahol közvetlenül a járda szélén nagy létszámú rendőri csoport tartózkodott. Eközben a panaszos fényképeket készített, magatartásával senkit sem akadályozott. Arra lett azonban figyelmes, hogy egy középkorú, festett szőke hajú rendőrnő kiabál felé, hogy miért fényképez. A panaszos a rendőrnek azt válaszolta, hogy „miért ne?”, majd folytatta az útját. Ekkor a rendőr utána szólt, hogy a panaszos adja át a személyi igazolványát. A panaszos a felszólításnak nem tett eleget, mivel a rendőr – L. N. r. főhadnagy, akinek a panaszos a beadványában megadta az azonosító számát is – fellépéséből számára nem volt egyértelmű, hogy intézkedés zajlik, így békésen továbbhaladt. A r. főhadnagy azonban társaival együtt a panaszosra „támadt”.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos 2012. március 17-én 10 óra 20 perckor a Hősök tere közelében az úttesten közlekedett, amely magatartásával megszegte a KRESZ 21. § (1) bekezdésben foglaltakat, miszerint „A gyalogosnak a járdán, ahol pedig járda nincs, a leállósávon, az útpadkán vagy a kerékpárúton kell közlekednie”. A szabályszegés elkövetése miatt a rendőrök a panaszost az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdésében rögzített rendelkezések alapján kívánták igazoltatni. A rendőri jelentés az események kapcsán rögzíti továbbá, hogy amikor a panaszos a r. főhadnagy mellé érkezett, a rendőr közölte vele nevét, rendfokozatát, valamint a fokozott ellenőrzés tényét, és a panaszost személyazonossága igazolására szólította fel. Ekkor a panaszos közölte, hogy dokumentálást kér, majd hátrafordult, és sietős léptekkel elindult a Hősök tere irányába, kiabálva az ott zajló rendezvényen tartózkodó gárdisták felé a r. főhadnagy jelvéyszámát, valamint kérve, hogy jöjjenek oda hozzá. Ekkor a r. főhadnagy a

panaszos után ment és felszólította, hogy ne vonja ki magát az intézkedés alól, igazolja magát. A panaszos a felszólítást figyelmen kívül hagyta és továbbra sem állt meg, ezért a r. főhadnagy a panaszos bal felkarjának megfogásával megpróbálta őt megállásra bírni, illetve a térről a járdára kikísérni. A panaszos a testi kényszer ellenére sem volt hajlandó együttműködni, továbbra is ki akarta magát vonni az intézkedés alól. Ekkor érkezett segítségül D. L. r. százados, V. Á. r. törzsőrmester, valamint E. Zs. r. törzsőrmester (a BRFK X. Kerületi Rendőrkapitányság állományából). D. L. r. százados megfogta a panaszos jobb karját, és együtt próbálták őt a járdára kikísérni a másik rendőrrel. Ekkor a panaszos belekapaszkodott az út szélén lévő oszlopba, majd megpróbált bal lábával is ráfogni. V. A. r. törzsőrmester a panaszos lábát az oszlopról leszedte, majd mivel a panaszos továbbra is passzív ellenállást tanúsított. D. L. r. százados és E. Zs. r. törzsőrmester a panaszost két karjának fogásával kivitte a járdára, ahol letették a földre. A panaszos ezt követően hajlandó volt felállni, és átadta a személyi igazolványát.

Az eseményekről rendelkezésre álló – és a panaszos által készített – videofelvétel tanúsága szerint a rendőri intézkedést megelőzően a panaszos körbejárt a téren a kamerával, és a rendőrök csoportjait, illetve a rendezvény résztvevőit filmezte, közben az általa felismerni vélt rendőrökre különféle megjegyzéseket tett. A felvétel második percében ér a vele szemben a későbbiekben intézkedő rendőrökhöz. A felvételtől kitűnik, hogy a panaszos a járdaszívet előtti úttestszakaszon sétál, miközben filmez. A r. főhadnagy köszön a panaszosnak, és kéri tőle a személyi igazolványát. („Jó napot kívánok! Kérnék szépen egy igazolványt!”) Erre a panaszos közli, hogy „majd ha tetszik szépen intézkedni”. Erre a r. főhadnagy közli, hogy most intézkedik, fokozott ellenőrzés van elrendelve, bárkit igazoltathatnak, ő L. N. r. főhadnagy, és kéri a panaszos igazolványát. A panaszos közli, hogy dokumentációt kér, és elindul a tér felé. A r. főhadnagy utána szól, hogy maradjon ott, mire a panaszos akként válaszol, „jó, megvárom”, azonban megy tovább a tér felé. A r. főhadnagy ismét utána szól, hogy ne menjen el, mire a panaszos akként válaszol, hogy „dehogynem”, és elindul át a zebrán, miközben a közlekedési lámpa pirosat mutat.

A Testület az intézkedés jogszerűségének vizsgálatakor az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

Az Rtv. 19. §-ának (1) bekezdése értelmében pedig „a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.” A (2) bekezdés ehhez azt is hozzáteszi, hogy a rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén a törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.

A fokozott ellenőrzés szabályait az Rtv. 30. §-a rögzíti. A jogszabályhely (3) bekezdése értelmében „a rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása

érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 26. § (1) bekezdése értelmében a fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatalóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják.

A KRESZ 21. § (1) bekezdése előírja, hogy a gyalogosnak a járdán, ahol pedig járda nincs, a leállósávon, az útpadkán vagy a kerékpárúton kell közlekednie. Az (5) bekezdése értelmében továbbá „a gyalogos az úttesten a kijelölt gyalogos-átkelőhelyen, ha pedig a közelben kijelölt gyalogos-átkelőhely nincs, a) lakott területen levő főútvonalon az útkereszteződésnél (a járda meghosszabbított vonalában), valamint a menetrend szerint közlekedő jármű megállóhelyén levő járdasziget és az ahhoz közelebb eső járda között (a járdasziget teljes hosszában), b) egyéb helyen bárhol, a legrövidebb áthaladást biztosító irányban mehet át.” A (6) bekezdés pedig azt is kimondja, hogy a gyalogos köteles az úttesten késedelem nélkül átmenni és tartózkodni minden olyan magatartástól, amely a járművek vezetőit megzavarhatja vagy megtevesztheti.

A Szabs. rend. 54. §-a alapján a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértést követi el, „aki a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendeletben (a továbbiakban: KRESZ) meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 42-51. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, vagy az nem tartozik a közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés hatálya alá”.

A Szabs. rend. 40/A. §-a alapján pedig a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabályszegését valósítja meg, aki a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik.

A sérelmezett eseményeket a hivatkozott jogszabályi rendelkezésekkel összevetve a Testület az alábbi következtetésekre jutott.

Kétségtelen – azt a panaszos által készített videofelvétel egyértelműen bizonyítja –, hogy a rendőri intézkedés kezdeményezését megelőzően a panaszos megszegte a KRESZ gyalogosok közlekedésére irányadó szabályait. Figyelemmel volt ugyanakkor ezzel összefüggésben a Testület arra a körülményre – amire beadványában a panaszos is utal –, hogy a történet idején a Hősök tere környékét az ott zajló rendezvény miatt a rendőrség a közforgalom elől elzárta. Ennek következtében, mivel tehát az érintett útszakaszon nem folyt közúti útforgalom, a Testület megítélése szerint nem állt fenn a panaszos testi épségét veszélyeztető olyan helyzet, ami rendőri beavatkozást igényelt volna, és ami alapján a panaszossal szemben intézkedés kellően megalapozottnak és jogszerűnek lett volna tekinthető. A Testület ezért a rendőrség azon hivatkozását, miszerint az igazoltatás okát az képezte, hogy a panaszos közlekedési szabálysértést követett el, nem fogadta el.

Kétségtelen ugyanakkor, hogy a sérelmezett események idején fokozott ellenőrzés volt érvényben, amire a jelentések és a felvételek tanúsága szerint az intézkedés megkezdésekor az eljáró rendőr is utalt.

A jogszabályi háttér – ahogyan arra a Testület korábbi állásfoglalásaiban is utalt – meglehetősen tág teret biztosít a fokozott ellenőrzések alkalmával foganatosítható rendőri intézkedéseknek, ezen belül is elsősorban az igazoltatásnak. Ennek keretében az állomány tagjainak nem kell olyan mértékig mérlegelniük az igazoltatás konkrét okainak meglétét, mint egy olyan igazoltatás során, amelyet saját kezdeményezésre, az Rtv. 29. §-a alapján foganatosítanak, mert a fokozott ellenőrzés egyfajta „mögöttes felhatalmazást” jelent.

Erre tekintettel a Testület a panaszos igazoltatását a fokozott ellenőrzés alapján jogszerűnek minősítette.

A panaszos ugyanakkor észelve, hogy intézkedés alá kívánják vonni, nem működött együtt az intézkedést kezdeményező r. főhadnaggyal, hanem – ahogy ugyancsak a felvételek tanúsítják – a tér felé indult, a rendőröktől távolodni próbált, az iratait nem adta át.

A panaszos ezen magatartását a Testület olyannak értékelte, amely nem felelt meg az Rtv. 19. §-ában rögzített – fentebb idézett – követelménynek, aminek értelmében a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni, a rendőri intézkedés során annak jogszerűsége pedig csak abban az esetben vonható kétségbe, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. A panaszos beadványában ugyan utal rá, hogy számára nem volt egyértelmű, hogy rendőri intézkedés zajlik, ezért haladt tovább, a Testület azonban ezt az előadást nem tekintette kellően hitelesnek. A panaszos az intézkedést megelőzően a téren álló rendőri egységeket filmezte, rájuk közben megjegyzéseket is tett, amely alapján bizonyosan tisztában volt vele, hogy az érintettek rendőrök. Így érkezett el ahhoz a rendőri csoporthoz is a kamerájával, amelyből a később vele szemben intézkedést kezdeményező r. főhadnagy kilépett. Figyelemmel volt a Testület arra a körülményre is, hogy a panaszos megszólítását követően néhány másodperc elteltével a r. főhadnagy közölte, hogy fokozott ellenőrzés alapján intézkedik, majd be is mutatkozott. Ezen felül a r. hadnagy az események idején rendőri egyenruhát viselt, amin az Rtv. 20. §-ának megfelelően látható volt az azonosító jelvénye is. A panaszosnak ezért a Testület meglátása szerint tisztában kellett lennie azzal, hogy vele szemben rendőri intézkedést kezdeményeztek, így köteles volt az Rtv. 19. §-ának megfelelő magatartást tanúsítani az intézkedő rendőrrel szemben, vagyis alávetni magát az intézkedésnek, eleget tenni a rendőri utasításoknak. Azzal ugyanakkor, hogy a panaszos ettől eltérően járt el, magatartása felvetette egy további szabályszegés, az utalt jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség elkövetésének minimális, azaz intézkedéshez szükséges mértékű gyanúját.

Tekintettel tehát az Rtv. fent idézett 30. §-ában és 19. §-ában előírt rendelkezésekre, a Testület megítélése szerint a konkrét esetben olyan helyzet állt elő, ami a panaszossal szemben a rendőrök oldalán egyértelműen intézkedési kötelezettséget generált és indokoltta tette a panaszos igazoltatását, ami miatt személyes adatok védelméhez fűződő joga nem szenvedett sérelmet.

3) Ezt követően a Testület a panaszos előállításának a jogszerűségét és indokoltságát vizsgálta meg.

A panaszos beadványában arról számol be, hogy miután L. N. r. főhadnagynak önként átadta az útlevelét, utóbbi közölte vele, hogy előállítják, azonban annak okát nem jelölte meg. Valamivel később a helyszínre érkezett egy magasabb rendfokozatú rendőr, aki a panaszos

számára zavaros előadást tartott a közlekedési szabályokról. A panaszos megtudta tőle, hogy azért állítják elő, „mert közlekedési szabálysértésnél így szokás”.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos előállítását a rendőrök az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja és f) pontjának azon fordulata alapján végezték, miszerint előállítható, „akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható”. A jelentések rögzítik, hogy amikor a panaszos végül hajlandó volt felállni, és átadta a személyi igazolványát a r. főhadnagynak, utóbbi közölte vele, hogy mivel az úttesten tartózkodott, ahol a menetrendszerinti járművek, valamint a csapatszolgálati gépjárművek közlekednek, a KRESZ szabályainak megsértése miatt feljelentéssel él vele szemben. Elmondta továbbá, hogy mivel az igazolást is megtagadta, és kivonta magát az intézkedés alól, jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség miatt szintén szabálysértési feljelentést tesz, illetve szabálysértési eljárást kezdeményez. Ezen felül közölte vele, hogy mivel az eljárás azonnal lefolytatható, előállítják őt a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányságra.

Az eseményekről készített videofelvételen nyomon követhető, amint a jelenlévő r. őrnagy közli, hogy „nem azért” járnak el, hanem szabálysértés elkövetése miatt, a KRESZ 21. §-a kimondja ugyanis, hogy mikor tartózkodhat gyalogos az úttesten. A r. főhadnagy hozzáteszi azt is, hogy a panaszos kivonta magát az intézkedés alól, mert elszaladt. A panaszos ezzel hallhatóan nem ért egyet. A r. őrnagy kéri, hogy a panaszos figyeljen rá, majd elmondja neki, hogy az Rtv. lehetőséget biztosít rá, hogy ha az eljárás azonnal lefolytatható valakivel szemben, az érintettet a rendőrség előállítsa. A panaszos közli, hogy ő nem követte el a szabálysértést, mire az őrnagy utal rá, hogy hiszen az imént mondta el, hogy lement a járdáról. A r. százados hozzáteszi, hogy ezt a panaszos által rögzített felvétel is igazolja.

A panaszos szabadságának korlátozásáról kiállított igazolás rögzíti, hogy a panaszos előállítása 2012. március 17-én 10 óra 20 perctől 18 óra 20 percig tartott.

a) Az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) pontja alapján a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja. Ugyanezen bekezdés f) pontja értelmében pedig a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja – egyebek mellett – azt, akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható.

A hivatkozott rendelkezések alapján az intézkedő rendőr feladata elsődlegesen az volt, hogy megítélje a megjelölt előállítási okok megalapozottságát. A panaszos előállításához a hivatkozott rendelkezések két esetben szolgáltatathattak megfelelő jogalapot: egyrészt akkor, ha a panaszos az intézkedés keretében valóban nem tudta vagy nem volt hajlandó igazolni magát, másrészt pedig abban az esetben, ha fennállt a hivatkozott szabályszegés elkövetésének az intézkedéshez szükséges, minimális gyanúja, amely miatt a panaszossal szemben a szabálysértési eljárás azonnal lefolytatható volt. Az előállítási okok fennállását a Testület a következőképpen értékelte.

Ahogy az igazoltatás jogszerűségének a vizsgálatokor is tette, a Testület a személyazonosság igazolására való felszólítás megtagadása, mint intézkedésre alapot adó körülmény értékelésekor is a rendelkezésre álló videofelvételekből indult ki. Azokon nyomon követhető, hogy a panaszos eleinte valóban nem igazolta magát, távozni próbált a rendőrök közeléből, utóbb azonban végül mégis átadta az iratait, ezért a rendőrök még a helyszínen

megállapíthatták a személyazonosságát. Ezen gondolatmenet alapján a Testület az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) pontjában foglalt előállítási okot a panaszossal szemben az adott helyzetben nem tekintette alkalmazhatónak.

A rendőrség által hivatkozott másik előállítási jogalap az volt, hogy a panaszos szabálysértést követett el, ami miatt vele szemben a szabálysértési eljárás azonnal lefolytatható volt.

Fentebb a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos magatartása – mivel a közlekedési szabályokat megszegve az úttesten tartózkodott, majd pedig a rendőri felszólításnak sem engedelmeskedett – szabálysértés elkövetésének a gyanúját vetette fel, amely alapon a panaszos igazoltatásán túl vele szemben szabálysértési eljárás kezdeményezésére is volt lehetőség. Mivel pedig a panaszos szabályszegő magatartását a rendőrök figyelemmel kísérték, annak megítélése egyszerűnek mutatkozott, különösebb bizonyítást nem igényelt, a hatóságnak lehetősége volt arra is, hogy a cselekmény miatt a szabálysértési eljárást azonnal lefolytassa.

Ezen túl ugyanakkor az adott helyzetben eljáró rendőrök az előállítás szükségességét is kötelesek voltak mérlegelni, hiszen a 33. § (2) bekezdésében foglalt – így a konkrét esetben is felhívott – előállítási okok nem kötelezettséget írnak elő, csupán lehetőséget biztosítanak a rendőri intézkedésre.

A Testület ezért az intézkedés jogszerűségének vizsgálata során figyelemmel volt az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosság követelményére is, amely szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés közül pedig azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A Testület ebben a körben annak a körülmények tulajdonított alapvető jelentőséget, hogy utóbb a panaszossal szemben a szabálysértési eljárást valóban lefolytatták a szabadságkorlátozás ideje alatt, és távozása előtt az ügyben hozott határozatot is átvehette.

A Testület így arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos előállítását a rendőrök kellő jogalap birtokában és indokoltan végezték el.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a rendőrök indokoltan döntöttek az adott helyzetben a panaszos előállítása mellett, így az intézkedéssel a panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető jogának megsértését nem idézték elő.

b) A panaszos előállítással kapcsolatos kifogásaira figyelemmel a Testület vizsgálta a panaszos szabadsága korlátozásának időtartamát is.

Az Rtv. 33. §-a szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Testület a kérdés vizsgálata kapcsán figyelemmel volt az Rtv. – fent idézett – 15. §-ában foglalt arányosság követelményére is.

A konkrét esetben a panaszos szabadságának korlátozása 2012. március 17-én 10 óra 20 perckor vette kezdetét. A helyszíni intézkedéseket követően a panaszost a rendőrök beszállították a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányságra, ahová 11 óra 20 perckor érkeztek meg vele. Az iratok tanúsága szerint a rendőrök ekkor végezték el a panaszos által megjelölt személy kiértesítését, annak eredményéről a panaszost tájékoztatták, és sor került a fogvatartással kapcsolatos egyéb nyilatkozatok rögzítésére és dokumentumok kiállítására, valamint a letételezésre is. A további eljárási cselekmények megkezdését megelőzően továbbá a rendőrök megtekintették az eseményekről rögzített videofelvételeket is. A panaszos meghallgatása ezt követően, 13 óra 30 perckor vette kezdetét és 14 óra 5 percig tartott. Ezt követte az intézkedő rendőrök meghallgatása 15 órától kezdődően, ahol a panaszos is jelen volt. Ezen eljárási cselekmények 16 óra 30 percig tartottak, amely időponttól kezdve 16 óra 45 percig ismét a panaszost nyilatkoztatták. Ezután visszakapta a panaszos letételezett tárgyait, a rendőrök rögzítették azzal kapcsolatos kifogásait, majd a szabálysértési előadó érkezett meg, hogy a meghozott határozatot a panaszosnak átadja. A tértivevény tanúsága szerint a panaszos az ügyében született szabálysértési határozatot 18 óra 15 perckor vette át, amelyet követően néhány percen belül – 18 óra 20 perckor – szabadon bocsátották.

Mivel a panaszos előállítása elérte a törvény által rögzített – meghosszabbítás nélküli esetben maximális – 8 órás időtartamot, különös jelentősége volt annak, hogy szabadságának korlátozása alatt a rendőrség vele szemben, illetőleg őt érintően milyen eljárási cselekményeket hajtott végre. Ezekhez viszonyítva válik ugyanis értékelhetővé, hogy a panaszos fogvatartása arányosnak tekinthető-e.

Az iratok alapján jelen esetben megállapíthatóvá vált, hogy a rendőrség által teljesített feladatot és elvégzett eljárási cselekmények a panaszos előállításának idejét nagyrészt kitöltötték, ezért a Testület a panaszos fogvatartását az elvégzett cselekményekhez mérten annak ellenére nem értékelte aránytalanul hosszúnak, hogy pontos nyolc órán keresztül tartott, mivel az nem haladta meg az intézkedés céljának eléréséhez szükséges időtartamot.

A fentiek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos személyi szabadsághoz való joga az előállítása időtartama miatt nem sérült, az alapjog korlátozására jogszerűen került sor.

4) A panaszos sérelmezi, hogy az intézkedés során a rendőrök testi kényszert alkalmaztak vele szemben. Ezzel összefüggésben előadja, hogy miután a r. főhadnagy megszólította, társaival együtt a panaszosra „támadt”, aminek keretében egy rendőr –, akinek a panaszos megadta az azonosító számát – megrángatta kabátját, majd a rendőrök a földre lökték, és a földön húzták.

A rendőrségi iratok megerősítik, hogy az intézkedő rendőrök testi kényszert alkalmaztak a panaszossal szemben, a rendezvényen végrehajtott előállításról kiállított Jelentőlap pedig azt tartalmazza, hogy a panaszossal szemben bilincs, valamint testi kényszer alkalmazására is sor került, amit ellenszegülés megtörése, szökés, támadás megakadályozása indokolt az Rtv. 47. §-a, valamint 48. §-a alapján. Az iratokból az is kiderül, hogy a kényszerítő eszköz

alkalmazása előtt figyelmeztetés nem hangzott el, mert a késelem az intézkedés sikerét veszélyeztette volna.

Az eseményekről rögzített felvételen az látható, ahogy a panaszost három rendőr körbeállja, és két oldalról a kezét megfogva próbálják lekísérni az úttestről. A panaszos többször kirántja a kezét a rendőrök fogásából. A r. főhadnagy kéri a panaszost, hogy menjen le az útról, a panaszos pedig kiabál, hogy „már veszi elő”, mire a r. főhadnagy közli, hogy „majd ott előveszi”. Közben még egy rendőr érkezik a csoporthoz, aki megfogja a panaszost, és iramosabb tempóban elindul vele a járda felé. Ekkor a panaszos belekapaszkodik a járdaszigeten álló lámpaoszlopba, kézzel és lábbal is átkulesolja. A három rendőr lefejt az oszlopról a panaszos kezeit, aki ekkor teljesen elhagyja magát, és a lábait rákulcsolja az egyik rendőr lábára, hogy ne tudjanak haladni. A rendőrök ekkor megemelik a panaszost, és leviszik az úttestről, miközben a panaszos azt kiabálja, hogy „megtámadtak, megtámadtak”. A panaszost a járdához érve a rendőrök leültetik/lefektetik. Három rendőr lefejt a panaszos lábát a rendőrről, akibe belekapaszkodott, és az egyik rendőr fel is szólítja, hogy engedje el a társát, mire a panaszos közli, hogy ő nem fogott senkit, őt támadták meg. Miután a panaszos megpróbál felállni, több rendőr lábra segíti, és ismét felszólítják, hogy igazolja magát. A kérésnek ezt követően eleget is tesz.

A Szolgálati Szabályzat 39. § (1) bekezdése értelmében az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan. A (2) bekezdés szerint továbbá az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget: passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevéleges ellenszegülést nem mutat; aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,

Az Rtv. 47. §-a szerint a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat. A Szolgálati Szabályzat 40. §-a az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. „A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható. A testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat. A rendőr a támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozása, továbbá a támadás elhárítása érdekében az ehhez szükséges erejű és irányultságú ütést vagy rúgást alkalmazhat.”

Az intézkedésről rögzített videofelvételek alapján egyértelműen megállapítható volt: a rendőrök felszólításainak a panaszos nem tett eleget, majd megpróbálta akadályozni is az intézkedés végrehajtását. Ennek keretében előbb egy lámpaoszlopba kapaszkodott bele, majd pedig elhagyta magát és nem volt hajlandó lábra állni. Ezek a magatartások a Testület megítélése szerint is a rendőri intézkedés megghiúsítását célozták, ezért úgy ítélte meg, hogy az adott helyzetben a rendőrök indokoltan alkalmazták a panaszossal szemben testi kényszert azért, hogy az úttestről lekísérjék, és intézkedés alá vonják.

Mivel tehát az intézkedéssel elérni kívánt cél – a panaszos eltávolítása az úttestről, majd igazoltatása – kényszerítő eszköz alkalmazása nélkül nem volt eredményes, a legenyhébb kényszerítő eszköz, vagyis a testi kényszer alkalmazása a panaszossal szemben indokolt és jogszerű volt.

Mindezek alapján a Testület a rendőri intézkedés helyszínén alkalmazott testi kényszerrel összefüggésben megállapította, hogy a panaszos emberi méltósághoz való joga nem sérült.

5) A panaszos kifogásolja az intézkedés keretében végrehajtott bilincselését is. Annak kapcsán előadja, hogy igazoltatását követően a rendőrök beültették egy rendőrségi gépjárműbe, amely a Mújégpálya mellett elindult a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság felé. Kb. kétszáz méter megtétele után azonban a gépkocsi megállt, és a panaszost átkísérték egy rabszállító járműbe. Ekkor ingóságait a rabszállítóba átpakolták, a panaszost pedig megbilincseltek, és a rabszállító rácsos részébe ültették.

Az előállítás végrehajtásáról, a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentésben csupán az szerepel, hogy az intézkedő rendőrök testi kényszert alkalmaztak a panaszossal szemben, a rendezvényen végrehajtott előállításról kiállított Jelentőlap ugyanakkor azt tartalmazza, hogy a panaszossal szemben bilincs, valamint testi kényszer alkalmazására is sor került, és a kényszerítő eszközök bevetését ellenszegülés megtörése, szökés, támadás megakadályozása indokolta az Rtv. 47. §-a, valamint 48. §-a alapján.

Az Rtv. 48. §-a értelmében „a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására vagy d) ellenszegülésének megtörésére”.

A Testület a bilincselés jogszerűségének értékelésekor alapvető jelentőséget tulajdonított annak, hogy arra az események menetében pontosan mikor került sor. Az iratok és a felvételek alapján is megállapítható ugyanis, hogy amikor a rendőrök a panaszost intézkedés alá kívánták vonni, ellenállását testi kényszer alkalmazásával sikerült megtörni. A panaszos a járdán átadta iratait, a rendőrök ezt követően nem alkalmaztak testi kényszert vele szemben. A bilincselésre sem ekkor, hanem az események egy későbbi szakaszában került sor. A panaszos ugyanis – bilincs nélkül – egy rendőrségi gépkocsival elvitték a közelben várakozó rabszállító járműhöz, és a kezeit csak azt megelőzően bilincselték meg, hogy a rabszállítóba beszállították.

A Testület ezért a panaszos azon magatartásának, amelyet az igazoltatást megelőzően tanúsított, nem tulajdonított jelentőséget a bilincselés kapcsán, és csak azt értékelte, hogyan viselkedett akkor, amikor a rabszállítóhoz vitték. A rendőrségi iratok nem számolnak be arról, hogy a történések ezen pontján, tehát rabszállítóba beültetését megelőzően a panaszos újra bármiféle ellenszegülést tanúsított volna, a rendőrökre próbált volna támadni vagy megkísérelte volna kivonni magát az intézkedés alól. Ebből a Testület azt a következtetést vonta le, hogy a bilincs jogszerű alkalmazásának az adott helyzetben egyik törvényi kritériuma sem teljesült.

Mivel a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a panaszos magatartása nem adott okot arra, hogy megbilincseljék, azzal összefüggésben megállapította a panaszos emberi méltóságához való alapvető jogának a megsértését.

6) Kifogásolja a panaszos, hogy sem az események helyszínén, sem a rendőrségen nem kapott lehetőséget arra, hogy jogi képviselőjét mobiltelefonján a történekről értesítse. Ennek kapcsán leírja, hogy miután közölte az intézkedő rendőrrel álláspontját, miszerint nem követett el közlekedési szabálysértést, megkérte, hogy a rendőr tegye lehetővé, hogy telefonon értesítse jogi képviselőjét. A rendőr ezt nem engedte meg a panaszosnak, és azt közölte, hogy ha a panaszost beviszik a rendőrségre, onnan majd értesítik az ügyvédet. A panaszost ezek után beültették egy rendőrségi gépjárműbe, amely a rabszállítóig vitte. Mielőtt beültették a rabszállító járműbe, a panaszos ismét kérte, hogy telefonálhasson, ám azt továbbra sem engedték neki. A rendőrkapitányságon a panaszos újra jelezte, hogy szeretne telefonálni, amire továbbra sem kapott lehetőséget, kérésére ugyanakkor az ügyletes telefonon értesítette jogi képviselőjét. A panaszos megjegyzi, hogy megnézhetette a telefonszámot a mobilkészülékéből, de maga nem tárcsázhatott. A panaszost ezután a fogdán helyezték el.

A rendőrségi iratok rögzítik, hogy az előállítás során az ügyeletes tiszt nyilatkozta a panaszost, hogy kéri-e valamelyik hozzátartozója vagy jogi képviselője kiértesítését, amelyre azt válaszolta, hogy kizárólag dr. G.-N. T. kiértesítést kéri. T. A. r. főhadnagy a panaszos kérésének eleget téve dr. G.-N. T.-vel 11 óra 20 perckor telefonon felvette a kapcsolatot és tájékoztatta a panaszos előállításának tényéről. A telefon használatával kapcsolatban L. N. r. főhadnagy előadta továbbá, hogy mivel a panaszos a helyszínen jelenlévő gárdistától kiabálva kért segítséget, feltehetőleg a rendőri intézkedés megakadályozása végett, tartani lehetett attól, hogy a telefonjának használatával is hasonló célt kíván elérni. Erre tekintettel a telefonon történő értesítést a panaszosnak a rendőrök nem engedélyezték, azt ugyanakkor lehetővé tették, hogy egy ismerősének átadja az ügyvédje névjegykártyáját, illetve tájékoztatták a panaszost arról, hogy a kapitányságon az ügyeletes tiszt gondoskodni fog a telefonos értesítésről. Ez utóbb így is történt.

A rendelkezésre álló videofelvételen látható, hogy az eljáró r. őrnagy valakivel telefonon beszél, ezalatt a panaszos elindul az időközben mellé álló gépjármű felé, a rendőrök azonban rászólnak, hogy ne menjen sehová, mert intézkedés alatt áll. A panaszos közli, hogy [...] a helyszínen tartózkodó jogi képviselőjét kívánja értesíteni, mire azt mondja neki a rendőr, hogy azt majd telefonon keresztül, a kapitányságról teheti meg. Ezután valaki – aki egy Jobbik-zászlót tart – odaszól a panaszosnak, és azt kérdezi, értesítsen-e valakit. A panaszost a rendőrök megkérlik, hogy szálljon be a gépkocsiba, eközben a panaszos azt kérdezi, hogy hova szállítják, majd miután megkapja a választ, azt közli az előbbi férfival, és átadja neki a jogi képviselője névjegykártyáját, azzal, hogy majd hívja fel.

Az Rtv. 13. § (3) bekezdése értelmében ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell.

Az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdése szerint a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli.

A Testület a mobiltelefonokkal kapcsolatos rendőrségi gyakorlatot a két rendelkezés összeolvasása alapján a következőképpen értékeli. Olyan esetekben, amikor a rendőri intézkedés célját veszélyezteti, ha az intézkedés alá vont személy mobiltelefonon ellenőrizetlenül lép kapcsolatba valakivel (pl. nem zárható ki, hogy bűntársát értesíti a gyanú szerint tetten ért elkövető), úgy az Rtv. 13. § (3) bekezdése kellő jogalapot biztosít a rendőrnek a telefon (mint az intézkedés eredményes végrehajtását akadályozó tárgy) elvételére, illetőleg használatának korlátozására.

Ha ilyen körülmény az adott helyzetben nem áll fent, úgy a mobiltelefon elvételének nincsen jogalapja (kivéve az előállító helyiségben való elhelyezés során, amikor a mobiltelefont el kell venni, mint olyan tárgyat, amelyet az előállított nem tarthat magánál). Ilyen esetekben semmi nem zárja ki, hogy a hozzátartozót vagy más személyt (aki természetesen ügyvéd is lehet) az előállított személy a saját mobiltelefonján értesítse, hiszen e jog fő szabály szerint az érintettet illeti meg, és csak az értesítés csak akkor rendőri feladata, ha a fogvatartott valamilyen okból nincsen abban a helyzetben, hogy értesítési jogával éljen.

A Testület a konkrét helyzet vizsgálatakor a Testület abból indult ki, hogy onnantól kezdve, hogy az előállítás kezdetét vette, a panaszost megillette a jog egy általa választott személy értesítéséhez.

Ennek megakadályozása kapcsán a rendőrség azt az indokot hozta fel, hogy tartani lehetett attól, az értesítést a panaszos a rendőri intézkedés akadályozására használja fel, miután a helyszínen tartózkodó gárdistáktól is kiabálva kért segítséget.

A Testület úgy véli, hogy a rendőrség félelmei nem voltak kellően megalapozottak. A panaszos közelében lévő rendőröknek lehetőségük lett volna kontrollálni a panaszos telefonhasználatát, ellenőrizni, hogy valóban a jogi képviselőjével beszél-e. Az ügyvéd értesítése pedig önmagában bizonyosan nem jelenthetett veszélyt az intézkedés eredményes lebonyolítására, mivel nem állt fenn olyan további körülmény, ami ennek a kellően reális lehetőségét felvetette volna.

A Testület álláspontja szerint az eset összes körülménye alapján a rendőrök feltételezése indokolatlannak volt tekinthető, ezért **a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszos telefonhasználatának a korlátozása az adott helyzetben sértette a tulajdonhoz, valamint a tisztességes eljárásához való alapvető jogát, ezért ebben a vonatkozásban alapjogsértést állapított meg.**

7) A panaszos végül sérelmezi, hogy amikor az ingóságait visszakapta, nem volt lehetősége ellenőrizni a nyolc órán át a rendőrség birtokában volt 8 Gbyte-os adathordozó és a két fényképezőgép memóriakártyájának sértetlenségét. Csak a két fényképezőgépet tudta szemrevételezéssel megvizsgálni, a kártyákon lévő adatok mennyiségét, illetve sértetlenségét azonban nem. Az egyik fényképezőgép bekapcsolásánál továbbá kiderült, hogy annak kijelzője eltört, így a gép használhatatlanná vált. Ugyanezen gépnek a börtokja is eltűnt. Ezzel kapcsolatos kifogásait a panaszos az igazolásra írta rá.

A szabadságkorlátozás időtartamáról kiállított igazolásra a panaszos valóban ráírta kézzel a következőket: „Panaszom keletkezett, jogellenesnek tartom az előállítást. A Beng típusú fényképezőgépem kijelzője megsérült, ezért a gép használhatatlan. Feltehetően a helyszíni jogellenes intézkedés során sérült meg. A gép tokja is elveszett.”

A csatolt iratok tanúsága szerint a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 35. pontjának c. bekezdése alapján a panaszos értéktárgyait a fogdában elhelyezett zárt lemezszekrényben helyezték el az előállítás idejére. A panaszostól az alábbi tárgyakat vették el és helyezték letétbe: 1 db pénztárca, 1 db lámpa, 1 db kulcsosomó, 1 db panel, 2 db akkumulátortöltő, 1 pár kesztyű, 1 db esernyő, 1 db Samsung típusú mobiltelefon, 2 db fényképezőgép, 1 db fésű, 1 db fésűtartó, 5 db ceruzaelem, 1 db zseblámpa, 1 db szemüveg, 1 db könyv, 1 db nyakba akasztós táska, 1 db pendrive csatlakozóval, 3 db spirálfüzet, 1 db láthatósági öv, 1345 Ft készpénz. A letéti tárgyakat – a gyakorlatnak megfelelően – az előállító őri szolgálatot teljesítő rendőr irodájának pánccs szekrényében helyezték el az adatok felvételét és a ruházatvizsgálatát követően. A letéti tárgyakat az előállító őr a letéti jegyzőkönyv egy példányával együtt egy zsákba, a zsákot a pánccs szekrénybe zárta el. Miután a panaszos visszakapta letéti tárgyait, jelezte, hogy szeretné ellenőrizni azok sértetlenségét, amire az előállító őr lehetőséget biztosított. A panaszos ekkor bekapcsolta az egyik fényképezőgépét és észlelte, hogy annak kijelzője sérült, valamint azt is észrevette, hogy hiányzik a fényképezőgépének a tokja. A letétbe vételkor az előállító őr nem kapcsolta be a fényképezőgépet, így nem volt tudomása a sérülésről. A fényképezőgép sérülése és a tok hiánya kapcsán a panaszos elmondta, hogy az őt előállító rendőrök ráncigálták a ruháját, így valószínűsíti, hogy az előállításakor sérült a fényképezőgép, a tok pedig az intézkedés során elszakadhatott, így elhagyhatta azt. T. A. r. főhadnagy szemrevételezte a letéti jegyzőkönyvet – amelyet a panaszos saját kezűleg aláírt – és megállapította, hogy azon csak egy darab fényképezőgép tok volt feltüntetve, amely sértetlen állapotban megvolt. Erre reagálva a panaszos azt mondta, hogy akkor biztosan máshol hagyta el, talán az intézkedés megkezdésének helyszínén. Az ügyeletes tiszt kérte a panaszost, hogy mutassa meg, milyen sérülést vélt felfedezni a fényképezőgépen. Ennek a panaszos eleget tett, és a fényképezőgép bekapcsolását követően láthatóvá vált, hogy a kijelző elmosódott, feltehetően fizikai behatás következtében. A sérülés csak bekapcsolt állapotban érzékelhető. Kérdésre a panaszos elmondta, hogy értékeinek letétbe helyezésekor nem tapasztalt szemmel látható sérülést a készüléken, és hozzátette, hogy az feltehetően a helyszíni intézkedés során keletkezett, mert korábban kifogástalan állapotban volt.

Az Rtv. 18. §-ának (3) bekezdése értelmében a fogvatartott jogait csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a szökés vagy elrejtőzés, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja.

A Szolgálati Szabályzat 31. §-ának (5) bekezdése rögzíti, hogy az előállító egységben történő elhelyezést megelőzően a fogvatartott személynél lévő tárgyakról a mellékletben meghatározott, letéti tárgyakról szóló, 3 példányos jegyzéket kell készíteni. A letétként kezelt fizetőeszközt címletenként és – amennyiben sorszámmal rendelkezik – sorszám szerint, a többi letétként kezelt tárgyat megnevezésük, számuk és egyedi azonosítást lehetővé tevő jellemzőik feltüntetésével kell a jegyzékben feltüntetni. A jegyzék eredeti példányát a letét őrzési helyén, a másolati példányok közül egyet a fogvatartottnál, egyet pedig az átiró tömbben kell elhelyezni. A (6) bekezdés szerint pedig a letétként kezelt tárgyak letételkori, valamint megfelelő állapotban történő megőrzéséről az előállító egységet üzemeltető rendőrkapitányság, határrendészeti kirendeltség, rendőrőrs, illetve a kijelölt előállító egység üzemeltetője gondoskodik. Az elhelyezés megszüntetését követően a fogvatartott személy részére a letéti tárgyait át kell adni. A letéti tárgyak nem igazolt hiányának, megrongálódásának vagy megsemmisülésének okát – jegyzőkönyv felvételét követő – parancsnoki kivizsgálás keretében kell megállapítani.

A panaszos kifogásával összefüggésben a Testület utal továbbá az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdésében rögzített szabályra, miszerint a rendőrség a feladatának ellátása során – egyebek mellett – a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

A Testületnek jelen panasz eljárás keretében nem állt rendelkezésére elegendő eszköz ahhoz, hogy megállapítsa: a panaszos fényképezőgépének a sérülése valóban a letételezés ideje alatt keletkezett-e, illetőleg a fényképezőgép tokja mikor tűnt el. Erre tekintettel nem tudott egyértelmű álláspontot kialakítani arról sem, hogy a rendőrség a panaszosnak a letételezéssel összefüggésben okozott-e alapjogsérelmet.

Nem találta ugyanakkor megalapozottnak a panaszos azon kifogását, miszerint letételezési tárgyai visszaadásakor nem biztosítottak számára lehetőséget arra, hogy azok meglétét és épségét ellenőrizze, ha ugyanis az események valóban így történtek volna, a panaszos nem fedezhette volna fel a fentebb leírt hiányosságokat sem.

A Testület ezért a panaszos tárgyainak letételezésével összefüggésben a tisztességes eljáráshoz való alapjog megsértését nem tartotta indokoltnak megállapítani, arra a következtetésre jutott ugyanakkor, hogy annak kapcsán a tulajdonhoz való alapjogsértés nem megállapítható.

Felhívja ugyanakkor a panaszos figyelmét a Testület a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 349. §-ának rendelkezésére, amely szerint az államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette, figyelemmel arra, hogy az adott helyzetben rendes jogorvoslat nem áll rendelkezésre.

IV.

A fentiek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a konkrét esetben a panaszossal szemben a rendőrök oldalán egyértelműen intézkedési kötelezettség keletkezett és indokoltá vált a panaszos igazoltatása, ami miatt személyes adatok védelméhez fűződő jogának megsértését a Testület nem állapította meg. Megállapította továbbá, hogy a rendőrök indokoltan döntöttek az adott helyzetben a panaszos előállítása mellett, így az intézkedéssel a panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető jogának megsértését nem idézték elő.

A Testület a rendőri intézkedés helyszínén alkalmazott testi kényszerrel összefüggésben a panaszos emberi méltósághoz való jogának a megsértését nem állapította meg. Mivel azonban arra a következtetésre jutott, hogy a panaszos magatartása nem adott okot arra, hogy megbilincseljék, azzal összefüggésben megállapította a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának a megsértését.

A Testület álláspontja szerint a panaszos telefonhasználatának a korlátozása az adott helyzetben sértette a tulajdonhoz, valamint a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát. A panaszos tárgyainak letételezésével összefüggésben pedig a tisztességes eljáráshoz való alapjog megsértését nem tartotta indokoltnak megállapítani, arra a következtetésre jutott ugyanakkor, hogy annak kapcsán a tulajdonhoz való alapjogsértés nem megállapítható.

Az alapjogsértés a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2012. október 17.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET